

шляху до професійної майстерності, то саме «зазначені сфери діяльності є критеріями професійного становлення особистості в системі її безперервної освіти» [3, с.10].

Отже, аналіз різних підходів до питання оцінювання та визначення рівня управлінської компетентності керівника школи свідчить про відсутність єдиної позиції авторів та актуалізує необхідність подальших наукових розробок у виокремленій нами проблемі.

1. Гришина И.В., Подзюбанова Ю.В. Развитие профессиональной компетентности руководителей школ в процессе повышения квалификации в межкурсовой период: Уч.-метод. пособие. – СПб.: СПбГУПМ, 2003. – 180 с.
2. Кричевский В.Ю. Совершенствование управленческих знаний как фактор повышения эффективности работы директора общеобразовательной школы: Дис... на соиск. уч. ст. канд. пед. наук. – Л., 1980. – 178 с.
3. Павлютенков Є.М. Професійна компетентність директора школи // Управління школою. – 2007. – № 24. – С. 8-10.

РЕКОМЕНДАЦІ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Галімова І.В., викладач СумДПУ ім. А.С.Макаренка

Нині актуальним стає проведення експертизи навчально-виховного процесу вищого педагогічного навчального закладу, яка передбачає дослідження педагогічних явищ, об'єктів, процесів, результатів діяльності освітньої установи.

На підставі проведеного дослідження, визначили такі рекомендації щодо удосконалення навчально-виховного процесу в закладах освіти:

1. Необхідно здійснити аналіз освітньої ситуації та виявити головні протиріччя в практиці навчання, виховання та розвитку, проаналізувати якість знань, умінь, навичок студентів та учнів; якість викладання; рівень вихованості і якість виховної роботи; якість роботи з кадрами; рівень матеріально-технічної бази.

2. Потрібно створити відповідно до основних завдань закладу освіти відповідний соціально-психологічний клімат у педагогічному, студентському та учнівському колективах.

3. Необхідно підбирати кадри за такими критеріями: високий інтелект; професіоналізм; творчий потенціал; орієнтація та

гуманістичні ідеали та цінності; розуміння основної місії закладу освіти тощо.

4. Варто підвищувати якість та ефективність науково-методичної роботи на діагностичній основі із забезпеченням різноманітних форм навчання і стимулювання самоосвіти та творчого пошуку викладачів та вчителів.

5. Необхідно уточнити та перерозподілити функціональні обов'язки керівників навчального закладу.

6. Необхідно підвищувати рівень функціональної компетентності керівника навчального закладу.

7. У закладі освіти потрібно реалізувати функції управління: інформаційно-аналітична функція; планово-прогностична функція; реалізація організаційно-виконавчих функцій при підготовці планів діяльності навчального закладу; визначення оптимальних видів, форм і методів контролю, реальність визначених термінів; оперативні внесення необхідних організаційних змін у дії адміністрації та педагогічного колективу; реалізація мотиваційно-цільової функції через стратегічне, тактичне і оперативне цілепокладання на рівні планування, організації діяльності та контролю.

8. Необхідно створити умови для соціально-психологічного забезпечення управління, сприятливих соціально-психологічних умов у колективі, збереження та зміцнення психологічного здоров'я учасників навчально-виховного процесу.

Створення та функціонування Європейського простору вищої освіти принципово залежить від того, чи зможуть навчальні заклади на всіх рівнях своєї організації забезпечити таку ситуацію, коли їхні навчальні програми матимуть чітко визначені результати навчання, які мають бути досягнуті; від готовності, бажання і здатності персоналу забезпечити викладання та створити такі умови, які б допомогли студентам досягти тих результатів; а також від наявності повного, вчасного і відчутного визнання внеску у здійснювану роботу тієї частини персоналу, яка демонструє видатну майстерність, прекрасні фахові знання, відданість справі.

9. Оцінювання студентів – це один з найважливіших елементів вищої освіти. Результати оцінювання мають значний вплив на майбутні кар'єри студентів. Тому важливо, щоб оцінювання завжди проводилося професійно, і при цьому бралися до уваги існуючі знання про процеси тестування та екзаменаційні процеси. Оцінювання також дає важливу інформацію навчальним закладам про ефективність викладання та підтримки студентів.

Крім того, студенти мають бути чітко поінформовані про стратегію оцінювання, яка застосовується щодо їхньої навчальної програми; про те, які экзамени чи інші методи оцінювання будуть застосовані до них; чого від них очікують; а також про те, які критерії будуть використані при оцінюванні їхньої успішності.

10. Викладачі являють собою найважливіший навчальний ресурс, доступний для більшості студентів. Важливо, щоб викладачі прекрасно знали і розуміли свій предмет; мали необхідні вміння і досвід для того, щоб ефективно передавати студентам свої знання і розуміння предмету в різних ситуаціях навчання; а також щоб вони мали доступ до інформації про те, як інші оцінюють їхню роботу. Навчальні заклади повинні використовувати такі процедури відбору та призначення на посаду, які дозволяють пересвідчитись у тому, що новий викладач обов'язково має щонайменше базовий рівень компетентності. Для викладачів повинні створюватись умови і можливості для вдосконалення фахової майстерності, а також атмосфера, в якій вони цінують свої професійні вміння. Навчальні заклади мають надавати слабким викладачам можливість удосконалити свої професійні вміння до прийняттого рівня, але також мати механізми усунення з посад тих викладачів, які продовжують демонструвати свою професійну нездатність.

11. Окрім своїх викладачів, студенти покладаються на цілий спектр ресурсів, які допомагають їхньому навчанню. Ці ресурси включають як бібліотеки і комп'ютери, так і індивідуальну допомогу різного роду консультантів. Навчальні ресурси та інші механізми підтримки повинні бути легкодоступними для студентів, розробленими з урахуванням їхніх потреб і здатними реагувати на відгуки від тих, хто ними користується. Заклади повинні постійно відслідковувати, переглядати і вдосконалювати ефективність служб підтримки, доступних для студентів.

Навчальним закладам варто також порівнювати себе із подібними закладами, що діють на теренах Європейського простору вищої освіти та поза його межами. Це дозволяє скласти про себе більш повне уявлення і дізнатись про інші засоби поліпшення якості діяльності закладу.

Отже, зазначені методичні рекомендації дозволять вдосконалити діяльність освітньої системи після проведення акредитації чи педагогічної експертизи навчально-виховного процесу закладів освіти.